

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
inkomstskatt och socialavgifter

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: jonatan.vesterman@regeringskansliet.se

Stockholm den 29 september 2026

Remiss Fi2026/01655: Europeiska kommissionens förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/49/EG, 2009/133/EG, 2011/96/EU, (EU) 2016/1164, (EU) 2017/1852, (EU) 2025/50 gällande förenkling av unionens ramverk för direkt skatt och stödjande av EU:s tillväxt och konkurrenskraft

FAR har erbjudits tillfälle att lämna synpunkter på utkast till direktiv gällande förenkling av Europeiska unionens ramverk för direkt skatt och stödjande av EU:s tillväxt och konkurrenskraft och vill med anledning av detta anföra följande.

FAR:s ställningstagande

FAR tillstyrker förslaget.

FAR:s kommentarer

Inledning

Under många års tid har regelbördan ökat för både svenska och andra europeiska företag. Det handlar om bland annat Land-för-land-rapportering, rapporteringsskyldighet för rådgivare, ränteavdragsbegränsningsregler och framför allt reglerna om tilläggsskatt. I många delar överlappar reglerna varandra så att det är flera lager i regelbördan. Detta har lett till att det blivit svårare att starta, driva och förändra företagen. Den ökade bördan torde också ha lett till att konkurrenskraften har försämrats för svenska och andra europeiska företag. Även rådgivarna har påverkats negativt. Även innovationskraften och affärerna i näringslivet torde ha påverkats negativt.

Enligt FAR är det därför mycket positivt att kommissionen tar detta första korta steg mot förenkling på skatteområdet för företagen som förhoppningsvis kan ses som ett systemskifte från regelefterlevnad och skattekonkurrens mot förenkling för företagen för att öka deras konkurrens- och innovationskraft.

FAR kan från ett allmänt perspektiv konstatera att en stor del av den ökade regelkomplexiteten tar sikte på systemet med tilläggsskatt som hela tiden förändras och utvidgas i komplexitet. Detta även om det

införs förenklingsregler av olika slag. Som FAR angett tidigare har systemet nått en sådan komplexitet att legitimiteten i systemet kan ifrågasättas. Det är därför viktigt att Sverige verkar för förenklningar i det systemet. I vissa frågor är det dessutom dubbelreglering vilket försvårar tillämpningen. Därför är det positivt att kommissionen i det remitterade förslaget i viss mån minskar denna dubbelreglering. Det är då också naturligt att regelförenklingen inträffar på de områden där EU har ensam bestämmanderätt, det vill säga frågor som regleras på direktivnivå.

Således välkomnar FAR förenklingsambitionerna i Tax Omnibus (COM(2026) 560 final) och ser förslaget som ett viktigt men första steg mot ett mer sammanhängande och proportionerligt EU-skattesystem.

Direktivförslagen syftar till att förenkla sex befintliga EU-direktiv på området för direkt beskattning – IRD, PSD, TMD, ATAD, DRM och FASTER. Kommissionen uppskattar att det sammantaget kan minska efterlevnadskostnader och relaterade finansiella kostnader med cirka 6,6 miljarder euro per år (varav omkring 2 miljarder i löpande administrativa kostnader). Flera delar av förslaget är välkomna, men kräver noggrann analys vid det svenska genomförandet. Det är även viktigt att komplexitet faktiskt reduceras och inte enbart förflyttas från lagtext till tillämpning.

FAR noterar med viss tveksamhet att kommissionen ges en tidsobegränsad befogenhet att via delegerade akter uppdatera bilagorna med förteckningar över kvalificerade bolagsformer (se artikel 1.4 – ny artikel 3a i IRD, artikel 2.3 – ny artikel 3a i TMD samt artikel 3.4 – ny artikel 2a i PSD). Delegationen måste avgränsas tydligt till tekniska uppdateringar utan materiell skatteeffekt. Ändringar av verklig materiell räckvidd bör alltid föregås av ordinarie förfarande med tillräckliga genomförandetider.

Nedan följer FAR:s synpunkter kring de föreslagna förändringarna av respektive underliggande direktiv.

Moder-/dotterbolagsdirektivet, direktiv 2011/96/EU (PSD)

Slopandet av det nuvarande minimikravet på 10 procents ägande välkomnas (artikel 3.5 i direktivförslaget, som upphäver artikel 3 i PSD och inför ett utvidgat tillämpningsområde utan ägargräns, skäl 9). FAR vill dock uppmärksamma regeringen på att ändringen skapar ett samspelsproblem med regelverket kring tilläggsskatten (Pillar 2, direktiv (EU) 2022/2523). Utdelningar från innehav där ägarandelen understiger 10 procent inkluderas enligt tilläggsskattereglerna i resultat före skatt (GloBE-underlaget). En skattefrihet för dessa utdelningar enligt den utvidgade PSD-bestämmelsen kan därmed leda till att den effektiva skattesatsen sjunker under 15 procent och utlöser tilläggsskatt. Kommissionen bör klargöra samspelet mellan det utvidgade PSD-tillämpningsområdet och Pillar 2-beräkningarna, exempelvis genom vägledning om hur skattefria portföljutdelningar ska behandlas i det justerade GloBE-resultatet.

Vid det svenska genomförandet bör vidare reglerna om näringsbetingade andelar i 24 kap. inkomstskattelagen ses över. Enligt gällande regler är utdelning på noterade andelar skattefri bara om innehavet uppgår till minst 10 procent av röstvärdet eller betingas av rörelsen (24 kap. 33–34 §§ IL). Genom det utvidgade direktivet blir utdelning från utländska bolag, inklusive noterade sådana, skattefri

oberoende av ägarandel. Utdelning från svenska noterade bolag förblir däremot skattepliktig om ägarandelen understiger 10 procent och innehavet inte betingas av rörelsen. Denna asymmetri är omotiverad och bör åtgärdas eftersom den leder till att portföljinnehav i svenska noterade bolag missgynnas jämfört med motsvarande innehav i utländska noterade bolag. Lagstiftaren bör vid genomförandet överväga att sänka eller slopa 10-procentskravet i 24 kap. IL så att en faktisk likabehandling uppnås oavsett om det utdelande bolaget är svenskt eller utländskt.

Ränte- och royaltydirektivet, direktiv 2003/49/EG (IRD)

Slopandet av minimikravet på 25 procents ägande (artikel 1.2 a–b, som stryker det nuvarande kravet på "associated company") välkomnas och är konsekvent med den parallella ändringen av PSD. Det är dock centralt att direktivet utformas så att inte flera medlemsstater beskattar samma intäkter i fall där mottagaren av betalningen inte är den slutliga förmånstagaren (beneficial owner). Förslaget behåller visserligen kravet på att mottagaren ska vara beneficial owner (skäl 12), men det breddade tillämpningsområdet – utan ägandegräns – ökar risken för gränsdragningsproblem avsevärt.

Vidare föreslås att det införs en ny skyddsklausul mot dubbel icke-beskattning vid betalningar till tredjeland med noll- eller obefintlig bolagsskatt (artikel 1.5, ny artikel 5.3 i IRD). Klausulen ger källstaten rätt att antingen ta ut källskatt eller vägra avdrag. Undantag ges för mottagare som omfattas av Pillar 2-regelverket eller betalar en kvalificerad nationell tilläggsskatt (qualified domestic top-up tax). FAR anser att dessa skyddsregler är välmotiverade.

I transaktionskedjor som löper genom flera medlemsstater – exempelvis när ränte- eller royaltybetalningar kanaliseras via mellanliggande enheter, finns det dock en påtaglig risk för kumulativa beskattningseffekter. Om den slutliga mottagaren inte beskattas och flera mellanliggande källstater oberoende av varandra tillämpar skyddsklausulen, kan samma inkomstflöde träffas av källskatt eller avdragsförbud i flera led. Bestämmelsen innebär att hänsyn enbart ska tas till den direkta mottagarens skattesituation (skäl 10) och kräver inte att betalaren spårar vidare i kedjan. Just denna avgränsning gör att överlappande tillämpning mellan medlemsstaterna inte förhindras.

FAR anser att kommissionen bör tillhandahålla tydligare gemensam vägledning kring begreppet beneficial owner och införa en effektiv rättelsemekanism, exempelvis ett system för informationsutbyte eller ömsesidig avräkning – som säkerställer att skyddsklausulen inte leder till ekonomisk dubbelbeskattning inom unionen när flera parter i en transaktionskedja beskattar samma inkomst.

FASTER, direktiv (EU) 2025/50

FAR har inga synpunkter.

Twistelösningdirektivet, direktiv (EU) 2017/1852 (DRM)

Det nya 30-dagarsfönstret för ingivande av klagomål (artikel 5.2 – ny lydelse av artikel 3.1 i DRM) är för kort i komplexa gränsöverskridande skattetvister, där underlag måste inhämtas från flera jurisdiktioner och rådgivare i berörda stater samordnas. Direktivförslaget innebär att klagomål ska lämnas in till samtliga behöriga myndigheter inom 30 kalenderdagar från den första inlämningen

(artikel 5.2, nya artikel 3.1 sista stycket i DRM). Underlåtenhet att hålla fristen kan leda till avvisning (artikel 5.4, ny artikel 5.1 d i DRM), och även om förslaget ger möjlighet att avhjälpa brister inom 30 dagar samt åter lämna in klagomålet inom den övergripande treårsfristen (artikel 5.4, ny artikel 5.1 sista stycket i DRM), anser FAR att denna avhjälpningsmekanism inte fullt ut kompenserar den korta initialfristen.

Komplexa internprissättningsärenden med flera berörda koncernenheter i olika medlemsstater kräver ofta samordning av dokumentation, översättning och juridisk analys som inte ryms inom 30 dagar. FAR anser att fristen bör förlängas till minst 60 kalenderdagar, alternativt att direktivet uttryckligen tillåter behöriga myndigheter att förlänga fristen i motiverade fall. Det bör också tydliggöras att en komplettering i enlighet med den 30-dagars avhjälpningsmekanism som föreslås i artikel 5.1 sista stycket inte innebär att den materiella treårsfristen för ingivande av klagomål löper ut under kompletteringstiden.

Fusionsdirektivet, direktiv 2009/133/EG (TMD)

Anpassningen till Mobilitetsdirektivet (direktiv (EU) 2019/2121) välkomnas. Artikel 2 i direktivförslaget utvidgar TMD:s definitioner till att omfatta "simplified merger" (ny artikel 2 a iv i TMD) och "division by separation" (ny artikel 2 b ii i TMD), samt inför ett nytt kapitel Va om gränsöverskridande omvandlingar (cross-border conversions, nya artiklarna 14a–14c i TMD). Dessa ändringar är nödvändiga för att uppnå en koherent skattemässig behandling av de nya bolagsrättsliga omstruktureringsformerna.

Svenska bolagsregler bör ses över parallellt för att säkerställa att de nya omstruktureringsformerna – förenklad fusion och delning genom separation – ges ett klart och förutsebart skattemässigt svar i inhemsk rätt.

Det nya kapitlet Va om gränsöverskridande omvandlingar innebär att skatteneutralitet ska gälla vid omvandlingar där bolaget behåller sin skatterättsliga hemvist eller ett fast driftställe med tillgångarna i avgångsstaten (artikel 14a.1 a–b). Denna konstruktion aktualiserar frågor om hur de svenska uttagsbeskattningsreglerna i 22 kap. IL interagerar med de nya TMD-bestämmelserna, och lagstiftaren bör säkerställa att regelverken är konsekventa.

ATAD, direktiv (EU) 2016/1164 – Ränteavdragsbegränsning

Undantaget för externa lågrisklån (artikel 4.5 c, ny punkt 2a i artikel 4 i ATAD) välkomnas, men förslagets nuvarande utformning hindrar i praktiken undantaget från att träffa normal koncernfinansiering. Enligt den föreslagna bestämmelsen krävs att lånet (i) inte tillhandahålls av ett närstående företag eller fast driftställe (punkt 2a a), och (ii) uteslutande används för att finansiera den låntagande enhetens egna verksamhet, utan att medel vidareutlånas inom koncernen (punkt 2a b). Vidare ska ett lån inte direkt eller indirekt användas för kapitalinsatser eller andra kapitaltillskott som resulterar i finansiering av ett närstående företag.

I verkligheten bedriver många multinationella koncerner sin finansiering genom en central treasury-funktion som tar upp extern upplåning och vidarekanaliserar den till andra koncernbolag. Denna vedertagna och affärsmässiga finansieringsstruktur faller utanför undantaget på grund av villkoret att finansieringen ska avse den egna verksamheten och inte får vidarelånas. Bolagen tvingas i annat fall till lokal extern upplåning, ofta till högre kostnad, eller möter avdragsbegränsning trots att finansieringen i grunden är helt extern och affärsmässig.

FAR föreslår att begreppet "egna verksamheten" i artikel 4.2a b utvidgas till att inkludera verksamhet i företag i intressegemenskap, vilket skulle upprätthålla syftet att motverka aggressiv skatteplanering via ränteavdrag utan att påverka affärsmässig extern koncernfinansiering.

Ur ett svenskt perspektiv är det viktigt att det förslag om ändringar som föreligger fullföljs och beaktas, det vill säga höjning av gränsen för förenklingsregeln, koncerngemensam beräkning av avdragsunderlaget och tidsobegränsad carry forward.

ATAD, direktiv (EU) 2016/1164 – FoU-avdrag

De nya reglerna om FoU-avdrag (artikel 4.4, nytt kapitel Ia i ATAD med artiklarna 3a–3c) innebär att kvalificerade investeringsutgifter för materiella tillgångar som används för forskning och utveckling, såsom maskiner, utrustning och anläggningar, ska kunna dras av i sin helhet, antingen omedelbart eller fördelat över högst fyra efterföljande beskattningsår (artikel 3a.4). Denna direktavskrivning (full expensing) innebär att materiella FoU-tillgångar kommer att kunna skrivas av snabbare än vad de befintliga reglerna om räknenskapsenlig avskrivning (30/20-reglerna) medger, vilket skapar periodiseringsskillnader som behöver hanteras vid genomförandet.

FAR anser att genomförandet av dessa regler utgör ett naturligt tillfälle att bredda diskussionen till ett principiellt skifte från räknenskapsenlig avskrivning och obeskattade reserver mot ett system baserat på uppskjuten skatt. Ett sådant skifte skulle stärka koherensen med Pillar 2-regelverket och med det internationella ramverket i övrigt.

FAR

Per Johansson
Generalsekreterare/vd

Michael Johansson
Ordförande i FAR:s remissgrupp – Skatt